

Strašín – Lazny – Věštín – Nahořánky – Maleč – Zuklín

Květen 2005 2/2005

Motto: Odvážnému štěstí přeje

Vážení čtenáři!

Letošní květen je již šedesátý od konce druhé světové války! Toto výročí si jistě zaslouží alespoň vzpomínku na úvodní stránce našeho zpravodaje. Pojdme nahlédnout do kronik, jak zde ony májové dny probíhaly. Starší ročníky by mohly přidat i své osobní vzpomínky, tak třeba do příštího čísla? Ve farní kronice se píše:

5.květen

Konečně v sobotu 5.května se ozvalo v rozhlase, že Praha se pozvedla a pustila se v boj proti okupantům, ale současně se ozvalo volání o pomoc z venkova. Toto volání se ozývalo nepřetržitě, někdy skoro až zoufale, zvláště když od Benešova táhla na Prahu ještě německá armáda s tanky. Národní výbor.

U nás už v sobotu večer ustaven byl ze všech složek občanských národní výbor, který převzal správu obce a dozor nad německými uprchlíky zde ubytovanými a nad odzbrojováním jak uprchlíků tak i německých vojáků, kteří na útěku obcí procházeli. Členem národního výboru byl i duchovní správce. V neděli odpoledne bylo neustále slyšet rachot tanků, postupujících po silnici od Sušice přes Dlouhou Ves ke Kašperským Horám.

7.květen. Americká armáda ve Strašíně.

V pondělí - 7.května - byl pohřeb + Josefa Brabce, rolníka - výměnkáře ze Strašína. Zúčastnili se ho hasiči, hudba a značný počet ostatních účastníků. Při requiem v kostele nastal náhle šum, a když po „kommunio“ se obrátil duchovní správce tváří k lidem, viděl ke svému úžasu, že je v kostele se zemřelým sám. Přišla totiž do kostela zpráva, že od Kašperských Hor se blíží německé tanky, a se lidé z kostela rozprchli; mužové, aby se chopili nějaké zbraně, ženy a děti, aby se ukryly. Zpráva bohudíky se ukázala lichou; byly to tanky ne německé, nýbrž americké. A tak mohl býti pohřeb dokončen, a hned potom zástupy lidí i s hudbou vítaly americké vojáky na rozcestí u Šimků a provázely je do Strašína. (pokrač. na str.2)

Obsah:

Informace OZ ...2-3

Škola, školka ...4

Hasiči ...5

Zdravá obec ...6-7

Dění v obci ...8

Žijí mezi námi ...9

Příroda, lidé ...10-11

Toulky naší minulostí
...12

Strašínský zpravodaj, čtvrtletník, vydává Obec Strašín, tel.: 376 587 223, zdarma k 1.5.2005, nákladem 250ks

Odpovědný redaktor: J.Helíšková, redakční rada: J.Blahutová, M.Melicharová a J.Sucháčová

Příští číslo vyjde v srpnu 2005

Strana 2

Informace Obecního zastupitelstva

(dokončení ze str.1)

Mezi americkými vojáky byl i katolický kněz, který potom po celou dobu jejich pobytu měl pro ně v našem kostele každodenně mši sv., při níž přistupovali všichni vojáci - katolíci k sv.přijímání. Byli mezi nimi i vojáci černé pleti.

9.květen

Američtí vojáci hlásili, že byl uzavřen mír, že je konec války, aby se na poděkování v kostele zvonilo, ale nám se tomu těžko věřilo, protože doposud se z Prahy ozývalo v rozhlase volání o pomoc. Teprve 9.května volání ustalo, kdy příchodem ruské armády byl boj ukončen a Praha osvobozena.

Za bojů o Prahu padl na barikádách i jeden hoch z naší farnosti, Stanislav Šatra, narozený v Malči.

Ulevilo se nám, jsme vděční všem, kdož o skončení okupace se přičinili, zvláště pak těm, kdož za naše osvobození životy obětovali. Jsme ovšem vděční rovněž Pánu Bohu; že nás po celou dobu tak těžkou a nebezpečnou chránil, sílil a přečkati popřál. Hodně duchovní posily, útěchy a důvěry ve šťastný konec dostávalo se zde u nás, u Matky Boží Strašínské, zvláště o našich poutích všem, kdož v tak hojném počtu se svými bolestmi se sem po celou dobu okupace utíkali. To nikdo nespočte, co úpěnlivých proseb se za tuto dobu vzneslo před trůn Milostné Strašínské Panny Marie, co vzdechů ze stísněných srdcí a rtů zachytily stěny našeho poutního chrámu Páně a co horkých slz zde skanulo na posvěcené kameny jeho dlažby.

Z veřejných zasedání obecního zastupitelstva, která se konají vždy druhé úterý v měsíci od 19:00hod střídavě v přísálí KD ve Strašíně a v Lesním hotelu v Laznech

V únoru schválilo

- úhradu částky 50.000,- Kč za vypracování projektové dokumentace na kanalizaci panu Ladislavu Moulíkovi (dlužná částka ve výši 166 tis. Kč byla po jednání s právním zástupcem snížena, jelikož odevzdaná projektová dokumentace z roku 1999 je neúplná a v současné době již zastaralá)
- vyhlášku č. 1/2005 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, třídění, přepravy, využívání a odstraňování komunálních odpadů
- uzavření smlouvy pro projekt Internetizace knihoven v Plzeňském kraji a dále informovalo
- jsou k dispozici nové mapové listy katastrálního území obce Strašín
- byla zaslána přihláška do asociace NSZM

V dubnu schválilo

- dodatek č.2 k vnitřnímu předpisu o oběhu a přezkušování účetních dokladů
- souhlasí s výstavbou truhlárny a garáže na pozemku p. Petra Uhlíka
- dodatek k nájemní smlouvě na nebytové prostory – výdejna léků Strašín – takto: nájemce si uhradí náklady na provedení zabezpečení pronajatých prostor proti krádeži – instalace alarmu, okenních mříží a ochrany vstupních dveří
- pověřilo – J. Helíška výběrem auditorské firmy pro provádění kontroly hospodaření obce
- starosta informoval - o konání akce Den Země, sběru železného šrotu a nebezpečného odpadu
- o jednání o partnerství s německou obcí Regenhütte

Strana 3

Informace Obecního zastupitelstva

Výpis ze závěrečného účtu Obce Strašín za rok 2004:

- vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, st. fondům a rozpočtů krajů:
- 39.000,- Kč dotace na projektovou dokumentaci na rekonstrukci vodovodu
- 13.000,- Kč dotace na oslavy 750. výročí první zmínky o obci
- 79.020,- Kč dotace na veřejně prospěšné práce
- 6.120,- Kč dotace od kraje na požární ochranu

Obec Strašín hospodařila podle schváleného rozpočtu a podle schválených rozpočtových změn.

Hospodaření za rok 2004 skončilo přebytkem 546.158,- Kč. Přebytek bude použit na hrazení výdajů v letošním roce.

Dětské středisko Strašín

! Změna ordinačních hodin z důvodu mateřské dovolené
od 1.7.2005 – do 30.9.2005

Lékařka – MUDr. Kučerová bude v ordinaci přítomna:
pro nemocné pro zdravé
Strašín středa 11:00 – 11:45 11:45 – 12:30

Žichovice úterý 14:30 – 15:30
čtvrtek 14:30 – 15:00 15:00 – 16:00

Sestra bude v ordinaci přítomna v obvyklých ordinačních hodinách.

Akutní případy ošetří

- MUDr. Kučerová na DS ve Čkyni
- MUDr. Masný ve Strašíně
- dětská pohotovost Nemocnice Sušice

MUDr. Kučerová – DS Čkyně – pro nemocné:

pondělí 10 – 12

úterý 8 - 10

pátek 8 - 10

(tel. 388 423 428)

Vakcinace psů proti vzteklině – sobota 14.5.2005

Psi od 6 měsíců stáří **POVINNÉ!!** Cena 60,- Kč

8:00 - Maleč

8:30 - Věštín

9-10:30 - Strašín

10:30-11:30 - Lazna (zde i Zuklínští)

☺

Společenská kronika

Po dlouhé době můžeme k radosti všech uvítat nové občánky!

Frantík Havlík - Strašín 151 – 6.2.2005

Tereza Pešťáková – Strašín 152 - 27.4.2005

Filípek Petlička- Strašín Lazny 153 - 28.4.2005

{

Gratulujeme rodičům a přejeme hodně radosti a zdraví!

Starosta chystá obnovení tradice vítání občánků, budeme informovat.

Blahopřejeme k životnímu jubileu (květen - červenec) a přejeme vše nejlepší! {

Emilie Sallerová, Marie Robová, Blažena Nová, Václav Hejpetr, Stanislav Had, Anna Mužíková

Vítáme nové sousedy! přihlásili se k nám k trvalému pobytu:

Zdeněk Sperák, Jiřina Novotná, Ing. Miloš Novotný, Šárka Lokajová, Martin Vlček

Odstěhovali se: David Hvostál, Andrea Masná, Václav Řáha ml., Martin Tupec, Veronika Junková, Anna Mužíková, Antonie Chudá

Strana 4

Škola

Únorové dny prožily děti přípravami na karnevaly – jedno veselé odpoledne v maskách bylo také ve škole. Děti si společně zahrály zábavné hry a soutěže a zatancovaly si.

Březen se většině školáčků moc líbil – těšily se na jarní prázdniny, hned po nich byly nečekané chřipkové a na konci měsíce ještě velikonoční prázdniny. Přestože bylo málo času na různé velikonoční výrobky, stihli jsme vysít obilí do misek, zdobit vajíčka a kreslit výkresy, přečíst si zajímavosti o různých velikonočních zvycích.

17.3. jsme jeli společně ZŠ a MŠ do kina do Sušice na pásmo pohádek.

18.3. proběhlo školní kolo matematické soutěže Klokánek (4. a 5. roč.) – nejlepší Anička Kopová a Tereza Ženíšková z 5. roč. se dobře umístily i mezi nejlepšími řešiteli okresu Klatovy.

7.4. jsme soutěžili v recitaci básní – školního kola se zúčastnili všichni školáci.

Každý rok si připomínáme 22.4. Den Země. I letos jsme se pustili do úklidu okolí školy, obchodu i kašny. Při vyučování jsme besedovali o ochraně životního prostředí, o významu třídění odpadu, o šetření s vodou a el. energií, napsali jsme slohy o jarním úklidu, na internetu jsme vyhledali některé údaje o Dni Země, v Mateřídoušce řešili křížovky a kvízy s náměty ochrany přírody, upravili jsme po zimě svoje vývěsní skříňky u lékárny.

5.5. zveme všechny na besídku ke Dni matek - pásmo veršů a hudby a divadelní představení „Honza a drak“

Ke konci června zveme všechny na závěrečnou školní akademii.

A na co už se moc těšíme? Určitě na školní výlet 24.5., kdy navštívíme zámek Kozel a plzeňskou ZOO. A pak samozřejmě na konec školy a zasloužené letní prázdniny.

Mgr. Z. Vlasová

Škola provádí sběr starého papíru!

Školka

Po období chřipkových a jarních prázdnin jsme se s dětmi pustily do příprav Velikonočních svátků. Děti si zdobily „velikonoční hnízdečka“ s barevnými vajíčky, které si odnesly domů jako jarní dekoraci.

V dubnu nás čekalo příjemné téma „Hrajeme si se zvířátky“ – byl to pro děti měsíc plný zážitků.

Několikrát navštívily právě narozená kůzlátka u Helíšků, pozorovaly jehňátka s ovečkami na pastvě p. Horejše.

Nemalou měrou se podílely i na akci „Den Země“ – úklid v okolí MŠ, hřiště i v Hůrce.

V současné době se připravujeme na vystoupení ke Dni matek, s pásmem písní, tanečků a básniček.

Děti předají svým maminkám i vlastnoručně vyrobený dárek. Plánujeme také divadelní představení v Sušici.

Marie Holá

Vtip 9

To je neuvěřitelné, jak se to vaše děťátko podobá otci, rozplývá se sousedka nad kočárkem.
To máte pravdu, přikyvuje maminka, taky křičí, když mu beru flašku.

Marie Robová

Strana 5

Hasiči

Aktuálně:

Jako již tradičně jsme navštívili Výroční valné hromady našich sousedních sborů. Nadešla doba Vánoc a vstup do nového roku a začíná příprava našeho již tradičního hasičského plesu. Kdo přišel, nelitoval. Prostředí v Kulturním domě a organizace plesu byla na velmi dobré společenské úrovni. Veliké poděkování patří místním podnikatelům a ostatním sponzorům, kteří přispěli k obohacení tomboly a tím k velmi dobrému finančnímu výsledku. Ještě jednou veliké poděkování patří panu Veselému autoservis Strašín, Hostinec U Tůmů Lazna paní Chalupné, Spotřební družstvo Jednoty provozovna Strašín, Lékárna Strašín paní Mgr. Staňkové, truhlářství SUK Strašín pp.Raindlovi a Kadlecovi, fi.Merka Strašín paní Kaňkové, ZS panu Janoutovi, OD Soběšice, paní Ing.Nové, paní Jelínkové, panu Moulisovi, pekařství panu Netáhlvi, penzion Draga manželům Sallerovým a penzion Račánek panu Blahutovi.

Uskutečnila se Výroční Valná Hromada okrsku č.11 Strašín. Do okrskového výboru za náš sbor byli zvoleni velitel okrsku Mužík T., strojník okrsku Petlička A.st., referentka mládeže Trnková M., preventista okrsku Havlík K.st. a člen okrsku Koudelka B. Naši delegáti se zúčastnili okresního jednání delegátů sborů okresu Klatovy.

Provedli jsme několik brigád OD Soběšice, úklid v lese a sběr železného šrotu, který se nesetkal s porozuměním některých státních orgánů. Pod záštitou našeho sboru se uskutečnil turnaj ve stolním tenise.

V časných ranních hodinách 24.4.2005 náš sbor zasahoval při likvidaci požáru v obci Maleč. Akceschopnost našeho sboru byla hodnocena velmi dobře, i když náš sbor byl velmi opožděně povolán.

Blahopřejeme k životnímu jubileu našemu členovi panu Jiřímu Kojzarovi st.

Z historie:

.. pokračování...

....život v našem sboru ubíhal dá se říci mílovými kroky, pořádali se kulturní akce, mnoho našich členů se podílelo na dobrém chodu zdejšího divadelního spolku, pořádali se tradičně hasičské plesy, byla zajišťována účast na různých slavnostních akcích, které se konaly u našich sousedů, a vzájemné navštěvování přinášelo nejen vzájemné poznání, ale i výměnu zkušeností a součinnost při pomoci sobě i ostatním spoluobčanům. Dařilo se pozvolna umořovat vzniklý dluh za zakoupení vybavení

sboru a stále se výstroj a výzbroj doplňovala, což s sebou přinášelo nemalé úsilí a obětavost členů. Každý v té době si považoval za čest působit ve sboru a byl si plně vědom, k čemu se dobrovolně přihlásil. Nebyla to doba lehká, neboť politická situace u nás, ale i okolních státech nebyla příznivá. Pozvolna se schylovalo k I. světové válce. Je to období, kdy sbor si plnil své poslání a při vyhlášení mobilizace několik členů sboru muselo opustit rodiny a jít do války. Mnozí se již k svým rodinám nevrátili a na jejich světlou památku byl odhalen „Pomník padlých“ se jmény našich občanů a hasičů, kteří položili život v nesmyslné válce. V této době dochází k útlumu kulturních a společenských aktivit a veškerá činnost se soustřeďuje na secvičení a pomoc v případě ohně nebo jiné katastrofy. Historici ve svých záznamech popisují vznik nového státu, ale činnost sboru pokračuje ve své práci bez ohledu na politické dění dál...

Mužík T.

Starosta obce děkuje hasičům, myslivcům a všem ostatním za účast na brigádách

Strana 6

Zdravá obec Strašín

Na těchto stránkách Vás budeme pravidelně informovat, jak postupuje naše obec jakožto člen Národní sítě zdravých měst ČR.

V současné době pracujeme na přípravě „Plánu zdraví“. Neznamená to nic jiného, než že na základě Vašich podnětů (mj. i z dotazníků!) společně vytvoříme vizi budoucího rozvoje Strašína.

A jaké jsou výsledky zjištěné z Vašich dotazníků?

V lednu 2005 bylo občanům Strašína a přilehlých osad osobně předáno 170 dotazníků (některé domácnosti chtěly pouze 1 dotazník pro celou rodinu). V únoru se dotazníky vybraly opět osobním kontaktem; vrátilo se 102 dotazníků (t.j. 60%). U některých byly vyplněny jen zaškrťávací otázky, jiné byly téměř nevyplněné např. pouze s jednou poznámkou. Vyskytlo se ovšem i hodně dotazníků, které byly velice podnětné a zodpovědně vyplněné. Uvádíme přehled oblastí, na které jsou obyvatelé hrdi nebo je považují za uspokojivé ☺, a oblasti, ve kterých vidí nedostatkyΛ:

☺

kostel – jako poutní místo, dominanta a symbol kraje

kašna – historická památka

prostředí – krajina, čistý vzduch, odpočinek, výhodná poloha obce, kontrast s městským způsobem života

zdravotnictví – zdravotní středisko, lékárna, sanitní služba, péče o staré lidi

služby – obchod, kadeřnictví, pošta

kulturní dům + obecní úřad, obec celkově, snaha prezentovat Strašín, vedení obce, Zpravodaj, vydané knihy, knihovna s internetem

škola, školka

život v obci – hasiči, různé akce, kultur. tradice

V druhé části dotazníku byli občané dotázáni na Strašín jako místo, kde žijí. Zakřížkovali možnost:

velmi spokojen - 36

spíše spokojen - 53

spíše nespokojen - 9

výrazně nespokojen - 0

četnost

56

12

56

35

16

43

15

25 A

kostel – zchátralá fasáda, neupravené okolí, špatně fungující farní úřad, málo zpřístupněn, chybí stromy na hřbitově

kašna – oprava, okolí kašny

prostředí – ničení lesů a cest, osvěta ohledně ochrany přírody, zemědělství (dráty na loukách)

služby – chybí hospoda, prac. doba v obchodě, špatné zásobování, prodejna s průmysl. zbožím chybí, čištění komínů

obec – vodovod+ kanalizace

- opravy cest, zimní údržba

- místní rozhlas, malá informovanost

- neupravená, zchátralá obydlí

- skládky, veřejné osvětlení, málo finanč. prostředků, podnikatelé, kteří zde neplatí daně, nevyužité

prostory kina, školy, KD, stavby JZD, lavičky na hřišti, zchátralá čekárna

škola – málo dětí + blížící se konec, občané, kteří dají své děti do měst

život v obci – odliv lidí do měst, málo obyvatel a pracovních příležitostí

- chybí koupaliště

- mezilidské vztahy, málo kultury, malá účast občanů na brigádách četnost

37

9

11

38

19

11

16

9

25

9

28

6

8

V čem by se měl Strašín dále rozvíjet: infrastruktura (92), služby pro občany (77), školství (45), malé a střední podnikání (68), zdravotnictví (58), kultura (59), jiné (18).

Na dotaz, zda se chtějí podílet na spolurozhodování o budoucnosti Strašína a být přizváni na další diskuse a jednání, odpověděli 53x ano, 33x ne (mnohdy se zdůvodněním, že jsou již staří, nemohou chodit, atp.)

Strana 7

Zdravá obec Strašín (www.nszm.cz)

29.4.2005 proběhla schůzka s představiteli Národní sítě zdravých měst (s panem Ing. P. Švecem a R. Veselou). Občané, kteří na toto setkání přišli, si sami vytvořili oblasti, ve kterých je třeba Strašín dále rozvíjet. Někteří další občané by se možná rádi schůzky zúčastnili, ale informace se k nim bohužel nedostala. Proto příští setkání, plánované zatím neurčitě na červen, oznámíme prostřednictvím letáčků s podrobnější informací do každé domácnosti.

Jiřina Helíšková

Den Země

Den Země ve Strašíně probíhal celý týden od 18.4. do 23.4. v duchu jarního úklidu obce a přilehlých osad Nahořánek, Věštína, Zuklína a Malče. Všude se uklízela veřejná i soukromá prostranství, děti ve škole a ve školce se zabývaly souvisejícími tématy.

Jarní úklid na Veselíčku: Občané Veselíčka nedbali na rozmary aprílového počasí a s chutí se pustili v sobotu 16.4. do jarního úklidu na Veselíčku. Vyčistili vodovodní jímky od nánosů bahna a celkově zkultivovali okolí jímek, které nebyly pro drny trávy a křoví téměř vidět. Přesto, že začalo pršet, pokračovali v práci v „dolejší cestě“. Zde vyhrabali staré listí a trávu a zlikvidovali větve polámané

podzimními větry. Tento malý koutek přírody se stal pro nás občany, ale i pro kolemjdoucí, milým pohlazením nejen pro uši, protože ve staré vrbě hnízdí spousta ptáků, ale i pro oči.

M. Veselá

Celá kampaň vyvrcholila v sobotu 23.4. V dopoledních hodinách provedl sbor dobrovolných hasičů sběr železného šrotu, rovněž se provedl sběr nebezpečného odpadu. Odpoledne se uspořádala brigáda na úklid a úpravu okolí farního a poutního kostela Narození Panny Marie ve Strašíně. Za hojně účasti dospělých a dětí se upravil celý areál této historické a kulturní památky, poté se na hřbitově vsadily thůje. Odměnou všem byl první letošní společný táborák a pro děti pak hlavně setkání s husky. Jejich majitel pan Václav Krásný z Lazen ochotně provedl ve psím spřežení postupně všechny děti, které určitě nelitovaly námahy při celodenním úklidu „na oslavu dne, kdy má celá Země svátek“. Pokud nám chcete také napsat, jak jste aktivně prožili tento týden, rádi Váš příspěvek uveřejníme v příštím čísle!

Všem, kteří pomohli uklidit naši obec, děkujeme za čas a úsilí!

Strana 8

Dění v obci

Akce, které proběhly:

5.2. Masopust probíhal tradičně, kolem 30 maškar prošlo za obecného veselí (hlavně dětí) Strašínem, Nahořánky a nakonec Lazny. Letos zakončení bez Babského bálu.

26.2. Hasičský bál SDH Strašín

5.3. Dětský karneval v KD Strašín

19.3. Hasičský bál SDH Pohorsko

26.3. Turnaj ve stolním tenise

27.-28.3. Velikonoční pouť

18.-23.4. Den Země

29.4.-1.5. Humanitární sbírka starého oblečení

Návrat k historii

Pokud putujete naší krásnou šumavskou krajinou, můžete kromě panenské přírody spatřit místy i původní staré roubené chalupy, ve kterých se odehrávala historie našich předků.

Jsou zde ale i místa, která kopírují původní architekturu zdejší krajiny. Jedním z takových míst je Zuklín, kde během několika let vyrostla hned dvě nová roubená stavení. Ta tvoří jakousi pomyslnou vstupní bránu směrem od Lazen a Podzuklína. V jedné z nich, kterou vybudovali manželé Moulisovi, se v sobotu 23. dubna 2005 udála významná událost. Poprvé v historii Zuklína zde došlo k vysvěcení zvonu kapličky na hospodářském objektu. Bylo to v den svatého Vojtěcha, druhého patrona české katolické církve, a vysvěcení provedl za účasti nejbližších přátel a rodiny místní farář František Halaš. Věříme, že se kaplička stane jakousi dominantou Zuklína, stejně tak symbolem přátelství a porozumění.

Josef Moulis

Díky rodině Moulisů má Zuklín novou zvoničku

V sobotu na svátek sv. Vojtěcha v dopoledních hodinách za pomoci autojeřábu a zručných řemeslníků byla osazena zvonička na hospod. budově. Největší slavnost za přítomnosti místního faráře, přátel od kumštu a místních i přespolních. Po malé ale poutavé hezké scénce, v které nejvíce vyznělo „Roztavte všechny děla a odlejte zvony, ať jsou slyšet po celém světě“, nastalo posvěcení a požehnání všem přítomným, pak pokračovala oslava s bohatým občerstvením do pozdních večerních hodin. Za vše patří velké dík rodině Moulisů ještě jednou.

R. Jurga

Akce, které proběhnou:

5.5 vystoupení školních dětí ke Dni matek, pásmo veršů a hudby a divadelní představení „Honza a drak“

14.5. Kuličková

1.6. MDD, letos oslava proběhne na Pohorsku, termín bude upřesněn!

24.6. Svatojánská noc

konec června – školní akademie

červenec – srpen

- pouť na Pohorsku

- pochod Dámského klubu

- výpravy za poznáním

- nohejbalový turnaj, sportovní akce (budete včas informováni)

29.8. Indiánské léto – aneb Den pro děti na zakončení prázdnin! Těšte se a připravujte indiánské obleky!

Strana 9

Žijí mezi námi

Pan Vladislav Horejš, zemědělec

Kdy a kde jste se narodil?

V Kadešicích, v pětačtyřicátém roce.

Jak dlouho žijete ve Strašíně?

Začal jsem tady dělat v roce 1963, ale přestěhoval jsem se v roce 1968.

Vaše vzpomínky na dětství?

My jsme museli v dětství dost pracovat. Měli jsme malý hospodářství a ze školy jsme šli rovnou do práce.

Měl jste sen, který se Vám splnil?

Já, abych Vám řekl pravdu, jsem nikdy žádné sny neměl. Sen je něco jiného a skutečnost je taky něco jiného. Jiné hodnoty vyznává člověk v patnácti letech, jiné v šedesáti. Dřív jsem nedokázal udělat dluh. Něco koupit na dluh u mě neexistovalo a dneska už ano.

Co jste dělal, než jste začal podnikat v zemědělství? Čím jste chtěl být?

Tenkrát bylo všechno trochu jinak. Táta byl zedník. Nejstarší bratr taky a prostřední dělal stavební průmyslovku. Co v chalupě s dalším zedníkem? A tak mě rodiče dali do učení na instalatéra. Tam jsem však dlouho nepobyl. Po třech týdnech jsem musel na příkaz prezidentské kanceláře učení opustit. A tak jsem se nakonec vyučil opravářem zemědělských strojů v Sušici. V zemědělství pracuji přes 40 let.

Kdy jste se rozhodl, že budete podnikat?

To mě donutila bída s nouzí. Družstvo skončilo, já nemohl sehnat práci. Mluvili jsme o tom. Já si řekl – když se uživilo družstvo, užívám se taky. S dětma jsme dali dohromady, kdo co měl, a začali jsme podnikat.

Začátky asi byly těžké?

Ano. Byly opravdu těžké. Ačkoli jsme s manželkou pracovali ve strašínském družstvu většinu života, nedostali jsme ani korunu transformačních podílů. V Dražovicích se se mnou vyrovnali, dostal jsem 5 krav. Ostatní jsme koupili, takže jsme měli 17 krav a jalovic a 20 ovcí.

A teď máte kolik?

Dneska máme 50 bahnic a 47 kusů hovězího dobytka (25 krav), ale zítra to může být jinak.

Dostáváte nějaké dotace?

Ano, dostáváme. V současné době se bez dotací hospodařit nedá.

Co je v současné době ve Vaší práci nejtěžší?

Úřady!! To je zoufalý. Jsme zavaleni papírama. Kdyby to alespoň mělo logiku, ale jsou to nesmysly. Musíš si vést deník pro evidenci, kam musíš zapsat každý kus. Musíš vést také pastevní deník, kde se každý den pásli..., musím dělat čárečky. Kdyby přišla kontrola a čárky nebyly, zaplatíš pokutu.

Existuje poradenství pro zemědělce, třeba zdarma?

O bezplatném poradenství jsem nic neslyšel. Možná se něco chystá v budoucnu.

Plány do budoucna?

Jít do důchodu ☹. Zemědělství nemůžeš dělat 5 let, je to běh na dlouhou trať. Počítám s tím, že budou pokračovat děti.

Chtěl byste na závěr něco říct, na co jsme se zapoměly zeptat nebo o čem jsme nemluvíly?

Musíme říct, že nám na začátku hodně pomohla obec, vyšla nám vstříc s pozemkama. Spolupráce s ní byla vždy dobrá. Díky svému podnikání jsem také zjistil, že v obci žije spousta ochotných lidí, kteří mi nejednou vyšli vstříc.

Takže jste tady rád?

Ano, jsem tady spokojený. Práce je taky fajn, je to svým způsobem svobodné povolání. Nemůže se mi stát, že se šéf špatně vyspí a vyhodí mě.

Děkujeme za rozhovor! (mm, jh)

Brkoslav severní (*Bombycilla garrulus*)

V letošní zimě k nám přilétlo hejno brkoslava severního. Jsou to vzácní ptáci a hosté ze severské tundry. Objevují se nepravidelně, jen když se v tundře přemnoží a nemají potravu; tak přilétají do střední Evropy ve velkých hejnech jako invaze.

Je to pták velikosti špačka s velkou chocholkou a je krásně zbarven, hlavně u samců, kteří mají na křídlech krásně červené rohové destičky. U nás se živí bobulemi jeřábu a v sadech ovocem, co zůstalo na stromech. K lidem jsou velice důvěřiví.

Jinak hnízdí na severu v tundře, kde se živí převážně hmyzem. Letos jich přilétlo do strašínských sadů hejno asi o padesáti kusech. K nám přilétají v listopadu, opouští nás v březnu. Za letu na sebe upozorní kovově znějícím voláním „sirr“. U nás je řazen mezi ohrožené druhy.

Josef Rybáček

S Helíškem na běžkách

O Velikonočním pondělí, hned poté, co jsem ženu vyšupal, odejel jsem do Prášíl za povinnostmi (Bůh mi odpust) a pak už na běžkách jsem si čistil hlavu v šumavské přírodě. A přestože jsem jel sám (toho dne jsem nepotkal jediného běžkaře, i když počasí nebylo zlé a sněhu ještě víc než metr), přece jsme jeli dva. Tedy nepočítám-li třetího, který je s námi pořád. Celou cestu na Poledník jel v mých myšlenkách i pan starosta Helíšek, a bylo nám dobře. Domluvil jsem mu, že o kamenech v okolí Strašína napíšeme až v příštím čísle a tentokrát to bude o něm. Mám totiž zato, že by měl před kameny dostat přednost, neboť je to sympaťák a z duše dobrý člověk a i kdyby už neudělal pro obec nic, než rozdával pohodu a měl pro lidi pochopení, tak by to nebylo málo. Ale on dělá a starostmi o blaho obce žije. A to doslova ve dne i v noci.

A tak mi při té naší jízdě šumavskými hvozdy přišel na mysl název článku v jakémisi místním periodiku: „Starostu má každý rád“ – kde se tenkrát psalo o starostovi, kterého já ani moc nemusel, a myslím, že nás bylo víc. V případě pana Helíška bych se v názvu myslím nespletl, ale pro originalnost jsem začal uvažovat o jiném. Třeba: „Milujete svého starostu?“ A chtěl jsem pokračovat: „Já ano...“, ale ihned jsem název zavrhl, neboť ač občas považován za blázna, mohl bych být ještě snad podezříván z jiného, než běžné orientace. Navíc bych se pak mohl vystavit žárlivým scénám jeho manželky, sekretářek a všech dalších ctitelek (včetně asi mojí ženy) – no co naplat, je to švarný mládenec s jiskrou v oku... Ale vážně, milí strašínsktí, myslím, že jste to s vašim (dovolte mi – i našim) starostou vyhráli. Neboť ten člověk má srdce i rozum na správném místě a to je ten nejlepší vklad na takový post, jakým starostování je. A dokázat bez financí rozhýbat dění v obci může jen opravdový nadšenec. Držte se ho a nevozte se po něm, prosím, alebrž s ním. Já jsem se s ním svezl skvěle a to je na jarním sněhu kumšt.

Na závěr bych chtěl všem strašínským (zvláště pak zastupitelům obce) popřát stejně dobrý vkus i v dalších komunálních volbách, panu starostovi hodně zdravých nápadů, sil a optimismu je uskutečnit. (Psáno o Velikonočním večeru, bez úplatku, alkoholu či jiných drog, snad s výjimkou jarního opojení).
V.A.Krok

Strana 11

Lidé

Po stopách spisovatele Karla Klostermanna

V minulém čísle SZ se paní J. Sucháčová rozhovořila o spisovateli K. Klostermannovi (dokončení v tomto čísle). Zajímavou doplňující informací k tomuto tématu poskytl Daniel Milota. Děkujeme a rádi otiskujeme:

Dne 12. února 2005 byla v hornorakouském městě Haag am Hausruck slavnostně odhalena pamětní deska na rodném domě Karla Klostermanna. Nebylo prý vůbec jednoduché tento dům objevit a kdoví, jestli se nakonec trefili a vybrali ten pravý. Karla tam lidé moc neznají, je to přeci jen více Čech než Rakušák. Barák stojí na náměstí č. 26 a je v něm policejní stanice, případný návštěvník městečka tedy nebude mít tolik práce s hledáním jako přátelé díla K.K., kteří desku nechali zhotovit a s laskavým svolením nynějšího majitele domu, občana Hermanna Bauchingera, přidělat na fasádu. Na desce stojí psáno jak v jazyce českém, tak i německém: V TOMTO DOMĚ SE NARODIL 13.2.1848 KAREL FAUSTIN KLOSTERMANN, SPISOVATEL ŠUMAVY – APOŠTOL POROZUMĚNÍ. ZEMŘEL 16.7.1923 VE ŠTĚKNI V JIŽNÍCH ČECHÁCH

Město Haag vydalo mimořádné vydání tiskového zpravodaje o tom, kdo je Karel Klostermann a jak přispěl svým dílem ke sblížení národů, a jeho stručný životopis.

Daniel Milota

D r a n í p e ř í

(Čtení nejen pro důchodce)

Nadpis jsem zvolila záměrně. Každému „vod nás“ je známé, že draní peří byla užitečná práce, která skýtala hebké teplo pod duchnami, a o doderkách i družnou zábavu s dobrým občerstvením.

Jak víte, obec Strašín je zapojena -jako řádný člen- do Národní sítě zdravých měst v ČR. Je-li opravdu jedinou malou obcí v této síti, pak je pro nás zavazující, abychom se mezi velkými, zejména moravskými městy, příliš nekrčili.

Na jednání pracovní skupiny z oblasti Zdraví a životní styl 8.4.t.r. byly předmětem diskuse různé programy na toto téma. Tudiž došlo i na seniory. Paní Mgr.Eva Staňková poukázala na obdivuhodnou zručnost starších občanů a doporučila, že by byla škoda ji nevyužít v rámci besed, výstav, ukázek rukodělné práce a j. V této souvislosti se mi líbí (z těže diskuse) námět paní Moniky Balašové - setkávání starších občanů prolnout s aktivitou mladých. Jako motto uvedla „Na problémy nejste sami“. Závěr diskuse vyzněl - zeptáme se nejdříve občanů a požádáme o radu a názor - jaké náměty si představují a jaký druh setkání. Protože nebyl po ruce jiný důchodce, dostala jsem za úkol Vás oslovit. Že u nás leží ladem nejen rukodělný potenciál, ale i intelekt starší generace, vím velmi dobře. Také vím, že neradi přezouváme měkké papuče za parádnější botky a že nám úplně stačí zvládat -poštu, lékaře, obchod, pohřby, nemocniční údržbu v Sušici či jinde, zahradu a další „radovánky“, které nás seniory provázejí v našem „..... překrásném údolí na úpatí hor..“

Přesto prosím, zvažme náplň a cíl některého vhodného programu pro oblast Zdraví a životní styl. Tak nějak v tom starém duchu „doderek, či doderných“, kdy se všichni sešli u tepla kamen, děti za pecí a vzájemná pohoda zavládla „parádní sednicí“. Připomínám, že v říjnu t.r. se budou konat Dny zdraví. Nemyslím si, že „středobod našeho světa a moudrosti“ je právě někde pod Zuklínským potokem, nebo u Vroutek potoka Nezdeckého, či malečských temenců. Naši dědové „světáci“ by se srdečně zasmáli této naší „geografické malosti“. Můj článek, lépe řečeno „námět pro seniory“, je adresován všem „vod nás“, kteří ví, že „draní peří byla užitečná práce, která skýtala také družnou zábavu a občerstvení“.

(Poznámka: pan starosta prý nás rozveze a odveze).

A ještě jednu poznámku. Važme si toho, že je u nás dostatek mladých lidí, kterým není život a zejména dobrovolná, nezištná práce v obci a pro obec lhostejná. Pomozme jim našimi schopnostmi a zkušenostmi zanechat (nejen po nás) zřetelnou a užitečnou stopu.

Jaroslava Sucháčová
důchodkyně a seniorka

Pod čarou :

Příšerné je to oslovení senior-důchodce. Nevymyslíme líbeznější název pro naši omšelost ? Máte-li nějaký dobrý nápad jak uspořádat případná setkání, nebo návrh na jiná témata - sdělte je prosím - paní Ing.Jiřině Helíškové, koordinátorce NSZM (a obce), třeba v knihovně, nebo v lékárně paní Mgr.Evě Staňkové, či na obecním úřadu.

Strana 12

Po stopách spisovatele Karla Klostermanna
(pokračování z min. čísla)

Gustav Václavík bývá také označován za „nekalého obchodníka“, který pod záminkou obchodování s peřím se prý zúčastňoval nezákonných obchodů, m.j. i v Maďarsku. Nápadné prý také bylo, jak bohatě a „po panskou“ se u Václavíků žilo. Spisovatel Klostermann ale vyobrazil Václavíka (Bořitu) jako člověka poctivého a pracovitého.

- 1865 František Král

- 1874 Josef Medlín ze Stachů

- 1875 Josef Čejka, syn hospodského z Přečína a Rosiny, rozené Soulové, dcery sedláka ze Lhoty Rohanova. Manželka Josefa Čejky Františka byla dcera Gustava Václavíka a Barbory, roz.Netáhlové. Ze vzpomínek Jana Voldřicha, hostinského z Nahořánek: „V hospodě ve Strašeni u Václavíka se ubytovali dva bratři Čejkové František a Josef. Byli to inženýři stavitelové. Stavěli „ajzipon“ (železnici) z Vimperka do Volar a potom tu z Klatov do „Ajzištajnu“ (Železná Ruda). Najímali tady lidi a povozy vodvážet písek, štěrk a kamení. Voni ty Čejkové na tý dráze do Ajzištajnu udělali „pankrot“. Nepočítali s těma tunelama a na těch „spankrotovali“. Moje babička byla taky Čejková z Přečína, jako ty Čejkové.“

- Kolem roku 1876 Anton Jáchym, syn sedláka Jos.Jáchyma, Strašín čp.21

- Po roce 1877 František Dvořák, po něm další (není již o nich záznam)
a Ladislav Čejka (bližší popis neuveden, ani letopočet)

- 1884 Matěj Dušek. Pocházel z Nové vsi čp.22. Oženil se s Josefou Rejškovou, dcerou Františka Rejška, kupce v Bukovníku čp.30. Byl kupcem v Kadešicích, Bukovníku a posléze ve Strašeni čp.67. Také byl nájemcem hostince čp.16. Po něm pak jeho syn Josef, řezník, který se posléze s rodinou přestěhoval do Klatov, kde vlastnil dobře prosperující řeznictví a uzenářství s jídelnou.

- Po Duškoví byl nájemcem Tůma (není podrobnější údaj).

- Kašpar Kraml

- Rok 1919 Karel Kopa, syn sedláka Jana Kopy, Strašín čp.34 a Antonie Václavíkové, dcery sedláka, Strašín čp.23. Po něm jeho syn v roce

- 1941 Vladimír Kopa. Hostinec vedla jeho manželka Antonie, roz.Fraňková, dcera strašínského starosty Františka Fraňka, Strašín čp.15.

- V roce 1950 byl hostinec čp.16 předán dosavadním majitelem Volyňským pivovarem do správy MNV Strašín. 30.6.1952 pronajímá MNV Strašín hostinec čp.16 Jednotě Sušice. Vedoucí hostince je paní Antonie Kopová. V roce 1957 MNV Strašín provedl generální přestavbu domu čp.16 a jeho úpravu na kulturní dům. V návaznosti na kulturní dům byla v „akci Z“ přistavěna nová budova - Restaurace

Žďánov. Dostává nové popisné číslo 28. Ale to již je jiná historie.

V povídce Nioba z Malče Karel Klostermann nepředstavuje čtenáři jako hlavní hrdinku ženu Thébského krále Amfiona, která podle řecké mytologie žalem zkameněla, ale šumavskou babičku z Malče, čekající na návrat milovaného vnuka z duchcovských dolů.

„Stála shrbená, oči v dáli majíc upjaté. Nezaplakala ubohá stařenka, ale líce její ztuhly v kámen a obličej nabyl výrazu, jako by ho z bronzu byli ulili.“

Vrátím-li se ke kompozičnímu principu klostermannovské epiky, musím zde v její návaznosti podotknout: kolik takových babiček dnes stojí na prahu svého osamělého stavení a s láskou čeká na návrat svých dětí a vnoučat. S láskou a nadějí, že vrátí život jejímu domu a šumavskému prostředí. „Na Malči jsou vůbec hodní lidé. Mezi sebou se neprou a s druhými dědinami jako by dohromady nesousedili. Dělí je panské lesy a vysoká poloha. Vždyť Maleč leží skoro devět set metrů nad mořskou hladinou. U soudu na Kašperských Horách jich téměř neznají, spíše u berního úřadu, kde poctivě a pravidelně odvádějí své daně. Kdo se užívá v místě, ten i zůstává, na koho nestačí, ten odchází do širého světa.“ Ne, to není popis osady Maleč dnes, byť se jí v mnohém tak podobá. Je to úvod k povídce Nioba z Malče.

Naposledy byl spisovatel Karel Klostermann na Strašínku v roce 1914. Opět cituji ze vzpomínek učitele Rudolfa Kůse: „Skupina odborů Národní jednoty pošumavské si všimla též otázky zřízení rozhledny na Javorníku. S předsedou Josefem Šafhauserem, tajemníkem z Hor Kašperských, pozval učitel Rudolf Kůs a obchodník Tomáš Dušek ze Strašína spisovatele Karla Klostermanna na Javorník, aby tam promluvil k veřejnosti o krásách našeho podhůří a dal podnět k založení rozhledny na Javorníku. Přišel k nám 26.7.1914 se stejně vroucím citem pro přírodu i pro ten lid, jak dříve přicházel, jen mu nyní zbělel vlas. To mu již bylo 66 let, ale jeho srdce zůstalo stejně vřelé. Dopoledne byla pracovní schůze, ale k odpolednímu projevu Klostermannovu již nedošlo. Před dvanáctou hodinou přijeli na Javorník úředníci z okresního úřadu v Sušici s mobilizačními vyhláškami. Zde jsme se dozvěděli, že má dojít k válce se Srbskem. Slyším stále našeho pěvce Šumavy, jak chvějícím se hlasem pronáší: „Bože, z toho vzplane světový požár.“

Hovoříme-li dnes o celkové rehabilitaci Šumavy a o stabilizaci jejího obyvatelstva, musíme vyslovit obdiv nad názorem, který napsal Karel Klostermann téměř před sto lety. Názorem, který trvá dodnes. V knize Hostinný dům popisuje rozhovor soudce a adjunkta, kteří jeli z Kašperských Hor do Strašína, takto :

„ Och, pane sudí, jakž bych mohl popřít, že je tu krásně? Jakž by se mi nelíbil ten kraj? Turistou bych tu chtěl býti, vše bych to sběhal a s rozkoší bych tu prodléval, ale žítí zde, to ne, pane sudí. Starý pan soudce odpověděl: Já jsem se vžil, mně se zdá, že bych bez těch hor, těch lesů a řeknu to bez obalu - i bez toho lidu, nemohl žítí.“ Jaroslava Sucháčová